

Anneke van der Velde: 'Kerk van de toekomst vraagt om nieuwe vormen'

Tips voor de redactie

De redactie komt graag in contact met mensen, die over hun geloof willen praten. Niet alleen mensen met functies binnen de kerk, maar juist ook mensen die niet wekelijks op het 'podium' staan en toch graag hun verhaal willen delen.

Hebben er wonderen of genezing in jouw leven plaatsgevonden? Waarom heb jij je geloof behouden na je jarenlange ziekte, verlies van je werk of andere tegenslagen? Of wil je gewoon je blijdschap over je geloof delen? Ken je anderen met een bijzonder verhaal, meld het dan. De redactie maakt een selectie uit het aanbod. Al het andere kerkelijke nieuws is ook welkom.

Jeroen Kanis werkt voor communicatiebureau Studio ZIZ, is voorganger van internationale kerk Sozo Mission en voorzitter van de Beraadsgroep van Kerken. Neem contact op via info@studioziz.nl of 038-2022034.

Anneke van der Velde: "De kerk van de toekomst is wellicht kleiner dan de hedendaagse, maar bestaat dan misschien wel uit mensen die hun geloof echt beleven." (FOTO: RICHARD TENNEKES)

De kerk van de toekomst bestaat vooral uit mensen die echt voor geloofsbeleving komen. Dat verwacht voorganger Anneke van der Velde van de Vrijzinnig Hervormden. "De kerk is door de tijd ingehaald", zegt de ruimdenkende Zwolse theologe, die twee jaar lang gemeenteadviseur was bij de reorganisatie van de Hervormde Gemeente.

● MYSTERIE door Jeroen Kanis

3e noemt zich een ruimdenkende, maar kritische gelovige. Een belangrijk deel van haar visie op geloven en de wereldreligies deed Van der Velde op in de gereformeerde synodale kerk waarin ze opgroeide en tijdens haar studie theologie en geschiedenis aan de Rijksuniversiteit Groningen. "God, of de Eeuwige, zie ik als een mysterie. Het is verrijkend om Hem al dan niet wetenschappelijk te onderzoeken of bestuderen, maar een belangrijk deel van ons geloofsleven bestaat ook uit ervaring. Zo spreken alle religies in hun eigen 'taal' over het mysterie. De christelijke traditie is mij bekend, daarin ben ik opgegroeid en ik ben ook blij dat ik daarbinnen mag werken. Maar ik ben ook blij met andere religies. Ik haak af als andere mensen worden uitgesloten of verdrukt vanwege een verschil in opvattingen. Ik voel me volop deel van de PKN, maar er zitten ook weerbarstige stukken in. Zo geloof ik dat vrouwen prima in een kerk kunnen functioneren. Binnen de PKN is echter ook ruimte voor mensen die daar anders over denken." Met haar ruime opvattingen is het des te opmerkelijker dat Van der Velde als PKN-gemeenteadviseur twee jaar lang als een van de weinige vrouwen was

betrokken bij de reorganisatie binnen de Hervormde Gemeente in Kampen. De kerk ging toen terug van vijf naar drie wijkgemeenten. "Dat was een van de mooiste klussen die ik heb begeleid. Dat kwam mede door het respect en de integriteit waarmee de Algemene Kerkenraad te werk ging en een goed doordacht plan. Dominee Bart Gijsbertsen had gelijk toen hij zei "We moeten beginnen bij het geestelijke proces. Daarna komen de gebouwen en fte's wel". Vervolgens mochten de leden hun wijkgemeente kiezen. We waren bang voor uitschrijvingen, maar gelukkig is dat niet of nauwelijks gebeurd." De traditionele kerk zal er volgens Van der Velde anders gaan uitzien, mede omdat mensen behoefte hebben aan nieuwe structuren en vormen voor hun geloofsbeleving. De vrijzinnige hervormden willen op die manier werkzaam zijn in de Levensbron aan de Vloeddijk. "Wij willen graag een verbindende rol spelen en een oase zijn voor mensen die moeite hebben met de orthodoxe en reguliere kerken." Lachend: "De meeste vrijzinnigen hebben dan ook een gezonde aversie tegen orthodoxie. Tegen de mensen die afscheid hebben genomen van de oude kerken, zou ik zeggen: probeer het hier eens." De huidige tijd vraagt volgens Van der Velde om een nieuwe manier van geloven. "De tijd heeft de vorm van het tra-

ditionele kerk-zijn ingehaald. Het raakt mij als wetenschappers afhaken, omdat de kerk bijvoorbeeld leert dat de wereld in zeven dagen is geschapen en de wetenschap juist uitgaat van evolutie. Daarvoor moeten we een nieuwe vorm bedenken en meer openstaan voor elkaars mening."

De reguliere diensten van de Vrijzinnig Hervormden zijn weliswaar vergelijkbaar met die van andere kerken, maar kennen bijvoorbeeld ook lezingen uit andere tradities of 'seculiere' liederen. "We zijn van plan om mensen uit andere tradities en religies uit te nodigen, maar dat kondigen we van tevoren aan. Daarnaast houden we regelmatig een 'Zondag Anders'. Dan zitten we in een kring met een bepaald thema. De eerste keer was dat 'de mens als reiziger'. Het is echter meer dan een gespreksgroep. Er is ruimte voor discussie en voor beleving. Naast vaste liturgische elementen als een kaars, muziek en stilte, is er ruimte voor inbreng van de bezoekers. We gaan in op belangrijke facetten en vragen van het hedendaagse leven. Dat kan bijvoorbeeld met verhalen, liedteksten, een gedicht of door met elkaar in gesprek te gaan. De bezoekers vragen zich af 'hoe zie jij je leven in een dieper perspectief?' We vermijden daarbij expliciete verwijzingen naar geloof en God, hoewel mensen dat natuurlijk wel mogen inbrengen."

"De hedendaagse kerk is veel meer dan alleen geloofsbeleving. Kerken bestaan uitsociale verbanden en structuren, die soms weerbarstig zijn, maar de volkskerk heeft zeker zijn waarde", aldus Van der Velde. "Het wordt wellicht een plaats waar je op adem kunt komen en kunt genieten van het moment. We vertrouwen, dat de Geest hierin Haar weg wel zal vinden."